

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра німецької мови

Кваліфікаційна робота
на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»
з теми «НІМЕЦЬКОМОВНІ ЛІМЕРИКИ: ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ»

Виконала: здобувачка вищої освіти
освітньої програми «Середня освіта
(Німецька мова і зарубіжна література)»
спеціальності 014 Середня освіта
(за предметними спеціальностями)
предметної спеціальності 014.02 Середня освіта
(Мова та зарубіжна література (німецька)
спеціалізації 014.022 Німецька мова та
зарубіжна література
денної форми здобуття вищої освіти
Білик Соломія Андріївна

Керівник: Добринчук О.О.,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри німецької мови
Рецензент: Сліпачук Н.М.,
кандидат філологічних наук, доцент, в.о.
завідувача кафедри германської і слов'янської
філології та зарубіжної літератури

Кам'янець-Подільський, 2025 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КАТЕГОРІЇ КОМІЧНОГО У ЛІНГВІСТИЦІ.....	7
1.1. «Комічне» як лінгвістична категорія. Основні види комічного.....	7
1.2. Засоби творення комічного у німецькомовному дискурсі.....	15
РОЗДІЛ 2. ЛІМЕРИКИ ЯК ЛІНГВОКУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН.....	22
2.1. Поняття лімерика: його історія та особливості.....	22
2.2. Лімерик як тип прецедентного тексту.....	24
2.3. Категорія комічного в дискурсі лімерика	26
РОЗДІЛ 3. ОСОБЛИВОСТІ НІМЕЦЬКИХ ЛІМЕРИКІВ: ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНИЙ ТА ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТИ.....	29
3.1. Стилiстичні та семантичні особливості лімериків.....	29
3.2. Лінгвістичний аналіз лімериків	36
3.3. Дидактичний потенціал лімериків на уроці німецької мови у старших класах.....	45
3.4. Робота з лімериками на уроці німецької мови у старших класах: розробка вправ та аналіз їх ефективності	49
ВИСНОВКИ.....	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	63
ДОДАТКИ.....	69

ВСТУП

Лімерик – це унікальна форма гумористичних віршів, яка набула популярності в багатьох культурах світу. Незважаючи на своє англомовне походження, лімерик поширився в інших мовах, зокрема в німецькій, адаптуючись до її мовних і культурних особливостей. Лімерик є прикладом жанру, в якому комічне відіграє центральну роль, а його структура та стиль роблять цей тип тексту особливо цікавим для лінгвістичних досліджень. Аналіз лімериків німецькою мовою відкриває нові можливості для вивчення категорії комічного, а також дозволяє виявити механізми реалізації смішного та іронічного в цьому жанрі.

Актуальність роботи. Науковий інтерес до вивчення лімерика зумовлений потребою поглибленого розуміння культурної та мовної специфіки комічного дискурсу саме у німецькій мові. Попри значний досвід дослідження англомовного лімерика, його німецькомовний відповідник досі не отримав настільки ж комплексного й системного висвітлення у науковій літературі. Крім того, лімерик, на нашу думку, має вагомий дидактичний потенціал у процесі навчання іноземних мов. Якщо педагогічні можливості англомовного лімерика вже стали предметом низки науково-методичних досліджень, то практика використання німецькомовного лімерика в освітньому процесі вивчена недостатньо.

Категорія комічного посідає значне місце у сучасних наукових розвідках, що підтверджується працями Кузьмич О., Кузєбної В., Жарикової М., Шинкарук І., Литвар О., Габідулліної А., Мороз Л., Барань Є., Газдаг В. та інших дослідників. Походження, еволюційний розвиток та жанрові особливості лімерика стали предметом аналізу в роботах як зарубіжних, так і вітчизняних дослідників, як-от: Carell A., Parrot E., Бобир О., Білоус О., Гірлес К., Сніховської І., Партриджа Е. та ін. Особливий акцент на дидактичному потенціалі лімерика у процесі навчання іноземних мов зосереджено у дослідженнях Єременко Т., Геркєрової О., Трубіщиної О.

Об'єктом дослідження є німецькомовні лімерики як тип прецедентного тексту.

Предметом даної наукової роботи є лінгвостилістичні особливості німецьких лімериків.

Метою роботи є дослідити німецькомовні лімерики крізь призму лінгвостилістичного аналізу, визначити їх особливості на різних мовних рівнях та продемонструвати дидактичний потенціал лімериків на уроці німецької мови у старших класах.

Досягнення цієї мети вимагає вирішення низки **завдань**:

- розглянути основні види комічного та засоби його творення у німецькомовному дискурсі;
- ознайомитись з історією та особливостями лімерика як жанру;
- проаналізувати категорію комічного у контексті лімериків;
- визначити специфічні риси німецьких лімериків на мовностилістичному рівні;
- продемонструвати можливості використання лімериків на уроці німецької мови у старших класах;
- перевірити на практиці ефективність роботи з лімериками на уроці німецької мови у старших класах.

У роботі використано комплекс теоретичних та емпіричних **методів**. Пошуковий метод застосовано для збору і систематизації інформації та наукової літератури; для узагальнення теоретичних і практичних результатів – описовий метод; для вивчення мовного матеріалу – спостереження та контекстуальний аналіз; лінгвостилістичний аналіз та елементи статистичного аналізу. З метою перевірки ефективності роботи із лімериками на уроці німецької мови використано метод пробного навчання, а також педагогічне спостереження та аналіз результатів.

Наукова новизна роботи полягає у комплексному аналізі німецькомовних лімериків з урахуванням їх лінгвокультурної специфіки. У роботі виокремлено мовностилістичні засоби, які забезпечують створення комічного ефекту у

німецьких лімериках. Запропоновано методичні підходи до використання лімериків у навчанні німецької мови в старших класах, що відкриває нові можливості для розвитку лінгвістичної, соціокультурної та творчої компетентності учнів.

Теоретичне значення дослідження полягає у поглибленому науковому аналізі німецькомовного лімерика на мовностилістичному рівні. Результати роботи сприяють систематизації лінгвостилістичних засобів творення комічного та висвітленню лінгвокультурного аспекту гумору у німецькій мові, що дозволяє застосувати ці теоретичні здобутки для подальших лінгвістичних та порівняльних досліджень, а також для розробки методичних матеріалів.

Практичне значення роботи полягає у тому, що результати дослідження можуть бути використані для підготовки лекційних та практичних занять зі стилістики, лінгвокраїнознавства, літератури, методики викладання німецької мови, а також для написання курсових, дипломних та наукових робіт, присвячених аналізу комічних жанрів і стилістичних особливостей текстів. Вправи та приклади німецькомовних лімериків, запропоновані у роботі, можуть бути ефективно використані у навчальному процесі старшокласників для розвитку іншомовної комунікативної та соціокультурної компетентностей.

Матеріалом дослідження слугують 76 німецьких лімериків з німецькомовних вебсайтів.

Апробація дослідження та публікації. Основні положення магістерського дослідження були представлені на таких наукових конференціях:

VII Всеукраїнська науково-практична конференція «Іноземна мова у полікультурному просторі: досвід та перспективи» (10 квітня 2025 р., м. Кам'янець-Подільський); XIX Міжнародна науково-практична конференція «Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи» (17 жовтня 2025 р., Конін – Ужгород – Перемишль – Миколаїв); Круглий стіл за результатами виробничої педагогічної переддипломної практики магістрантів.

Окремі результати дослідження висвітлені у 2 публікаціях:

1. Білик С. Мовні засоби створення комічного ефекту в німецькомовному дискурсі. *Іноземна мова у полікультурному просторі: досвід та перспективи* : збірник матеріалів VII Всеукраїнської науково-практичної конференції, 10 квітня 2025 р. / редкол. Т.В. Калинюк (відп. ред.) та ін. Кам'янець -Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2025. С. 11-14.

2. Білик Соломія. Лімерики – «літературна розвага» на уроках німецької мови. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том XIX: Людина, суспільство, історія: діалог у гуманітарному просторі* : зб. матеріалів доп. учасн. XIX Міжнар. наук.-практ. конф. Конін – Ужгород – Перемишль – Миколаїв : Посвіт, 2025. С. 17-19.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Загальний обсяг магістерського дослідження – 69 сторінок, основний зміст викладено на 62 сторінки.

ВИСНОВКИ

У ході дослідження було здійснено лінгвостилістичний аналіз німецькомовних лімериків, що дав змогу виявити специфічні риси цього жанру на різних мовних рівнях, його семантичні особливості та дидактичні можливості.

Сукупність теоретичних узагальнень, результати лінгвостилістичного аналізу німецькомовних лімериків та вивчення їх дидактичного потенціалу дозволяють зробити такі висновки:

1. З'ясовано, що категорія комічного в лінгвістиці є складною, багаторівневою системою, яка включає когнітивний, прагматичний, культурний та стилістичний компоненти. Комічне постає як специфічний спосіб оцінки дійсності, що руйнує стереотипи й усталені норми, ґрунтуючись на контрастах і логічних збоях між очікуваним та реальним. Основними видами комічного є гумор, іронія, сатира, гротеск та сарказм. Мова володіє широким спектром засобів створення комічного ефекту, що реалізуються на різних мовних рівнях – від звукової організації висловлювання до його лексико-семантичного та стилістичного наповнення. Надмірне словотворення, звуконаслідування, гіпербола, каламбур, просторіччя та ефект несподіваної розв'язки (*die Pointe*), розглянуті у роботі саме у німецькомовному дискурсі, підтверджують, що комічність у мові ґрунтується на порушенні очікувань, семантичних і стилістичних контрастах. Саме тому ці засоби мають особливе значення для жанрів із виразним гумористичним потенціалом, зокрема лімериків, у яких лінгвістична гра стає провідним механізмом створення комічного.

2. Лімерик сформувався як самобутній жанр англійської літератури, коріння якого сягає народної пісенної традиції Ірландії. Попри численні легенди про давнє походження, як офіційна поетична форма він утвердився у XIX столітті, коли перші збірки лімериків було опубліковано в Лондоні, а сам термін увійшов до англійської мови й був зафіксований в Оксфордському словнику. Від народних пісень до літературної традиції лімерик пройшов шлях

стандартизації: отримав культурну значущість, стали структурні ознаки, канонізовану тематику та обов'язкову гумористичну спрямованість, що і робить його типовим зразком прецедентного тексту.

3. Встановлено, що лімерик є оригінальним жанром літератури нонсенсу, в основі якого лежить комічне як естетична категорія. Його гумористичний ефект вибудовується на логічній невідповідності, словесній грі, гіперболізації та іронічних контрастах. Фольклорне походження й усталені структурно-метричні ознаки (5 рядків, рима ААВВА, модель сюжету) забезпечують лімерику впізнаваність та прецедентний характер, а поєднання інтелектуальної гри й сатиричної спрямованості робить його ефективним засобом створення комічного образу та висміювання соціальних і поведінкових відхилень.

4. Проаналізовано 76 німецьких лімериків. З'ясовано, що у німецькій поетичній традиції цей жанр адаптувався, зберігши класичну п'ятирядкову форму, але з додаванням нових тем і мовностилістичних особливостей. Підкреслено, що його стилістична специфіка ґрунтується на взаємодії гіперболи, гротеску, гри слів, іронічного зіставлення очікуваного та реального, а також смисловою непередбачуваністю, кульмінацією якої слугує *die Pointe* (пуант – раптовий смисловий злам із високим комічним потенціалом). Доведено, що тематичний спектр лімериків охоплює повсякденні ситуації (24), міжособистісні стосунки (15), здоров'я (12), професійну сферу (12) та соціально-культурні реалії (13), що демонструє здатність жанру адаптуватися до різних комунікативних і культурних контекстів.

5. Лінгвостилістичний аналіз 76 німецькомовних лімериків на лексичному, синтаксичному, граматичному та фонетичному рівнях засвідчив стійку інтеграцію жанрових традицій та комічної прагматики. На лексичному рівні визначальною є функція топоніма як римотвірного елемента й джерела комічного ефекту, а також частотне використання сленгізмів і неологізмів, що забезпечують сучасність звучання та експресивність тексту. Синтаксичні структури характеризуються лаконізмом, домінуванням простих розповідних речень і стратегічним застосуванням підрядних речень часу й причини для

створення комічної напруги. Граматичний рівень відзначається типовим поєднанням *Präteritum* у наративних фрагментах із *Präsens* у прямій мові, що забезпечує контрастність і посилює гумористичний ефект. Фонетична організація, римова схема AABBA, алітерації та внутрішні рими формують ритмічну впорядкованість і підтримують жанрову впізнаваність. Отже, мовна структура лімерика є системою художньо мотивованих засобів, які забезпечують гумор, іронію та ефект несподіваності як ключові жанрові домінанти.

6. Доведено, що жанрова компактність, доступність змісту й гумористичний характер лімериків зумовлюють їх високий дидактичний потенціал у старшій школі: вони сприяють розвитку іншомовної комунікативної та соціокультурної компетентності, активізації словникового запасу, формуванню креативного письма та підвищенню мотивації до вивчення німецької мови у старших класах.

7. Розроблені вправи на основі німецьких лімериків були апробовані під час проходження педагогічної виробничої переддипломної практики в 11 класі, Рекшинського ЗЗСО. Результати апробацій підтвердили ефективність використання лімериків у навчальному процесі та свідчать про високу мотиваційну привабливість жанру: робота з лімериками сприяє підвищенню інтересу до вивчення лексики та граматики, розвитку фонетичної виразності, мовного ритму та творчого письма. Як дидактичний інструмент, лімерики пропонують різноманітні освітні завдання: тренування рими та ритму, відпрацювання граматичних форм (зокрема, *Konjunktiv II*), розвиток дискурсивної інтерпретації іронії та сатири, а також формування навичок критичного читання та творчого письма. Особливо помітними є переваги продуктивної роботи: створення учнями власних лімериків заохочує до творчості, мовної гнучкості і комунікативної автономії.

Апробація включала анкетування, спостереження за навчальною діяльністю, аналіз учнівських завдань, бесіди з учнями та короткі тестові завдання до і після впровадження навчального блоку з лімериками. Отримані

емпіричні дані дозволили зробити низку важливих висновків. По-перше, інтерес учнів до роботи з німецьким художнім матеріалом значно зріс: понад 80% респондентів зазначили, що лімерики викликали позитивні емоції та бажання виконати завдання. Учні підкреслювали, що працювати з римованими та гумористичними текстами набагато цікавіше, ніж з традиційними вправами з підручника, що слугує сильним мотивуючим фактором.

По-друге, близько 70 % здобувачів освіти успішно виконали граматичні завдання, які вимагали від них аналізу та трансформації мовних структур, що свідчить про те, що вони вивчали матеріал, працюючи в автентичному контексті. Учні набагато впевненіше розпізнавали часи, конструкції з модальними дієсловами та синтаксичні зв'язки в підрядних реченнях. Важливо, що старшокласники, які раніше мали труднощі з граматичними темами, також покращили свої результати, оскільки лімерик з його ритмом, передбачуваною структурою та лаконічною формою полегшив сприйняття граматичних явищ. Зазначимо, що певні труднощі у старшокласників викликали завдання, які пов'язані із пошуком, розпізнаванням та аналізом у німецькомовних лімериках саме стилістичних засобів вираження комічного.

Подальші перспективи дослідження вбачаємо у розширенні корпусу німецькомовних лімериків та їх багатоаспектному аналізі, що дозволить поглибити наше розуміння специфіки жанру та механізмів комічного формотворення. Одним із найважливіших напрямків, на нашу думку, є поглиблений фонетичний аналіз лімериків, особливо вивчення ролі алітерації, ритмомелодики та інших прийомів у створенні динаміки та комічної тональності тексту. Такий аналіз допоможе краще зрозуміти, як фонетичні моделі впливають на сприйняття гумору та ритмічну організацію жанру.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Барань Є., Газдаг В. Словник філологічних термінів. Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II. Берегове, 2024. 108 с.
2. Білик С. Лімерики – «літературна розвага» на уроках німецької мови. *Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи*. Том XIX: Людина, суспільство, історія: діалог у гуманітарному просторі : зб. матеріалів доп. учасн. XIX Міжнар. наук.-практ. конф. Конін – Ужгород – Перемишль – Миколаїв : Посвіт, 2025. С. 17-19.
3. Білоус О. М. Гра слів як перекладацька проблема. *Вісник Сумського державного університету*. Суми: 2005. № 5 (77). С. 35-40.
4. Бобир О. В. Лімерик як жанр світової літератури : нарис про життя і творчість Едварда Ліра, зачинателя цього жанру. *Всесвітня література у середніх навчальних закладах*. 2005. № 3 (299). С. 51-55.
5. Бондаренко К. Л. Лінгвокультурні особливості українського та англійського сленгу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : 10.02.17. Донецьк, 2007. 17 с.
6. Вороніна К. В. Реалізація асоціативного потенціалу лексичного нонсенсу під час його перекладу. *Наукові записки. Сер. Філологічні науки*. 2014. № 3. С. 40-46.
7. Вороніна К.В. Ребрій О.В. Інтерпретаційний потенціал лексичного нонсенсу. *Наукові записки. Сер. Філологічні науки (мовознавство)*. 2013. Вип. 115. С. 96-100.
8. Габідулліна А. Р., Жарикова М. В. Лінгвістична природа гумору : навч. посіб. Слов'янськ : Вид-во Б. І. Маторіна, 2021. 140 с.
9. Глушко Х.М. Проблема дефініції поняття тип тексту в сучасній лінгвістиці. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2010. Вип. 9. С. 20-22.

10. Дерік І. М. До проблеми лінгвостилістичного аналізу лімериків в аспекті перекладу. *Науковий вісник кафедри Юнеско КНЛУ Сер. Філологія. Педагогіка. Психологія*. 2013. Вип. 27. С. 59-70.
11. Євланова О. В. Категорія “гротеск” у сучасному літературознавчому дискурсі. *Наукові записки. Філологічні науки*. 2014. № 18. С. 30-36.
12. Ємець О. В. Лімерик у стилістичному та перекладознавчому аспектах. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. (38). 2021. № 3. С.125-128.
13. Єременко Т. Є., Геркєрова О. М., Трубіцина О. М. English absurd poetry Limericks : методичні рекомендації. Одеса, 2018. 50 с.
14. Жайворонок В. В. Знаки української етнокультури: словник-довідник. Київ : Довіра, 2006. 623 с.
15. Жугай В., Материнська О. Засоби мовної реалізації та функції гумору у німецькому кінематографі. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020. Вип. 30. Т. 2. 2020. С. 178-187.
16. Івакін Ю.О. Гумор і сатира: пародії, оповідання, памфлети, фейлетони. Київ : Дніпро, 1986. 421 с.
17. Калита О. М. Засоби іронії в малій прозі (кінець ХХ – початок ХХІ століття): монографія. Київ : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. 238 с.
18. Клименко Н. Ф., Карпіловська Є. А., Кислюк Л. П., Романюк Ю. В. Українська мова в контексті сучасної славістики: монографія / відп. ред. Є. А. Карпіловська. Київ : Інститут української мови НАНУ, 2019. 660 с.
19. Клименко Н.Ф., Карпіловська Є.А., Кислюк Л.П. Динамічні процеси в сучасному українському лексиконі : монографія. Київ : Вид-во Дмитра Бураго, 2008. 336 с.
20. Кобякова І. К. Креативне конструювання вторинних утворень в англomовному художньому дискурсі : монографія. Сум. держ. ун-т. – Вінниця : Нова кн. 2007. С. 115-125.

21. Котвицька В. А., Лазебна О. А. Deutsche Grammatik Schritt für Schritt. Lehr- und Übungsbuch. Kompaktausgabe : підручн. для студ. спец. 035 «Філологія». Київ : КП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 140 с.
22. Крамар В.Б., Мельник Ю.П., Ємець О.В., Бурковська Л.Д. Практичний переклад з англійської мови : навч. посіб. Хмельницький : ХНУ, 2007. 215 с.
23. Кузєбна В. В., Усик Л. М. Стилiстичнi особливостi чорного гумору (на матерiалi мультиплiкацiйного фiльму «Родина Адамсiв»). *Збiрник наукових праць «Нова фiлологiя»*. 2021. Вип. 81. Том I. С. 180-190.
24. Кузьмич О. Мовні засоби творення комічного в українській прозі кінця ХХ століття – початку ХХІ століття : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : 10.02.01. Луцьк, 2015. 24 с.
25. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. / гол. ред. А. Волков. Чернівці : Золоті литаври, 2001. 634 с.
26. Литвар О. М. Вираження елементів комічного в художньому тексті. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологічні науки*. 2013. № 14(3). С. 69-73.
27. Літературознавча енциклопедія: у 2 т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ : ВЦ «Академія», 2007. 624 с.
28. Масенко Л. Мова і суспільство: постколоніальний вимір. Київ : КМ Академія, 2004. 164 с.
29. Мороз Л. Іронія як форма реалізації комічного у художньому творі. *Наукове мислення : XIV Всеукр. практ.-пізн. інтернет-конференція*. 2024. URL: <https://naukam.triada.in.ua/index.php/konferentsiji/44-chotirnadtsyata-vseukrajinska-praktichno-piznavalna-internet-konferentsiya/253-ironiya-yak-forma-realizatsiji-komichnogo-u-khudozhnomu-tvori> (дата звернення 11.07.2025).
30. Павліченко Л. В. Лінгвостилістичний аналіз та його місце серед методів дослідження художнього твору. *Вісник Дніпропетровського університету. Серія. Мовознавство*. 2022. № 4.1 (104.1). С. 52-53.

31. Просіна К. М. Форми та засоби вираження комічного у художньому творі. Київ. 2012. 85 с.
32. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика : термінол. енциклопедія. Полтава : Довкілля. К., 2006. 716 с.
33. Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2008. 711 с.
34. Сніховська І.Е. Когнітивно-прагматичний підхід до аналізу гумористичного тексту. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2004. № 16. С. 140-141.
35. Співак С. М. Власна назва в композиційно-смісловій структурі віршованих текстів американської поезії ХХ століття: комунікативно-когнітивний підхід : дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : 10.02.04. Київ, 2003. 197 с.
36. Текстознавство : навчальний комплекс для студентів-філологів (спеціалістів та магістрів) вищих навчальних закладів / уклад. О.В. Дуденко. 3-є вид., переробл. Умань : Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2015. 109 с.
37. Українська мова : енциклопедія. / редкол. В. М. Русанівський, О. О. Тараненко, М. П. Зяблюк та ін. 2-ге вид., випр. і доп. Київ : вид-во «Укр. енцикл.» ім. М. П. Бажана, 2004. 824 с.
38. Філософський енциклопедичний словник. / гол. ред. В. І. Шинкарук та ін. Київ : Абрис, 2002. 742 с.
39. Шапар В.Б. Сучасний тлумачний психологічний словник. Харків : Прапор, 2007. 640 с.
40. Biden Limericks. Allpoetry : веб-сайт. URL: <https://allpoetry.com/poem/15847951-Biden-Limericks-by-Neuro-Verse> (дата звернення 23.07.2025).
41. Black humour. Britannika : веб-сайт. URL: <https://www.britannica.com/topic/black-humor> (дата звернення 23.07.2025).

42. Carrell A. Historical views of humor. Degruyter. URL: <https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/9783110198492.303/html> (дата звернення 22.07.2025).
43. Davies C. Undertaking the comparative study of humor. URL: <https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/9783110198492.157/html> (дата звернення 22.07.2025).
44. DUDEN. Digitales Wörterbuch : веб-сайт. URL: <https://www.duden.de/> (дата звернення 25.03.2025).
45. Dundes A. Foolproof: A sampling of mathematical folk humor. Ams : веб-сайт. URL: https://www.ams.org/notices/200501/fea_dundes.pdf (дата звернення 22.07.2025).
46. Elephant Jokes. 2021. My town tutors : веб-сайт. URL: <https://www.myowntutors.com/101-elephant-jokes> (дата звернення 22.07.2025).
47. Ironie und Sarkasmus – Welche Unterschiede gibt es? Studienkreis : веб-сайт. URL: <https://www.studienkreis.de/deutsch/ironie-sarkasmus-unterschied> (дата звернення 25.03.2025).
48. Lester M., Franklin D., Yokota T. The Big Book of English Verbs. McGraw-Hill Companies. URL: <https://www.scribd.com/book/479966373/The-Big-Book-of-English-Verbs> (дата звернення 22.07.2025).
49. Limerix. Die Welt passt in fünf Zellen. Taschenpoesie : веб-сайт. URL: <https://taschenpoesie.de/limericks/page/4/?view=text> (дата звернення 09.09.2025).
50. Mintz L. Humour and popular culture. URL: <https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/9783110198492.281/html> (дата звернення 22.07.2025).
51. Norbert Kühne. Wie Kinder Sprache lernen. Grundlagen, Strategien, Bildungschancen. Primus Verlag : Darmstadt. 2003. 195 S.

52. Oring E. Humour in anthropology and folklore. Degruyter:веб-сайт. URL: <https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/9783110198492.183/html> (дата звернення 22.07.2025).
53. Parrot E.O. The Penguin Book of Limericks. London: Allen Lane the Penguin Press, 1990. 304 p.
54. Partridge E. The Nonsense Words by E. Lear and L. Carroll. URL: https://books.google.com.ua/books?id=8YogAAAAYAAJ&q=Old+Person&hl=uk&source=gbs_word_cloud_r&cad=3 (дата звернення 20.08.2025).
55. Pendlebury K. S. Reading Nonsense: A Journey through the writing of Edward Lear. A thesis submitted in fulfilment of the Requirements for the degree of Masters of Arts of Rhodes University. URL: <http://eprints.ac.za/1292/1/ReadingNonsense.pdf> (дата звернення 23.07.2025).
56. Polish People Jokes. Up Joke: веб-сайт. URL: <https://upjoke.com/polish-people-jokes> (дата звернення 22.07.2025).
57. Raskin V. Theory of humour and practice of humour research: Editor's notes and thoughts. URL: https://www.researchgate.net/publication/290003859_Theory_of_humor_and_practice_of_humor_research_Editor's_notes_and_thoughts (дата звернення 02.08.2025).
58. Sammlung deutschsprachiger Limrecks : URL: <https://www.deutsche-limericks.de/limericks/die-neuesten/> (дата звернення 25.03.2025)
59. Schwarz M. Phonetic Play and Humor in Modern German Texts. Berlin, 2016. 464 p.
60. VDS Infoblatt zum Limerick (für Schüler) von Christian Hirdes URL: https://vds-ev.de/wp-content/uploads/2023/01/gak_info_schueler.pdf (дата звернення 12.10.2025).
61. Wie schreibe ich einen Limerick? URL: <https://www.sofatutor.com/deutsch/videos/wie-schreibe-ich-einen-limerick#beispiele-fuer-limericks-in-der-grundschule> (дата звернення 05.10.2025).